No. 2182 | Zaterdag 31 October 1925. | 42ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Onze haven in het buitenland.

Het onderstaande lazen wij in een der Engelsche bladen:

„The number of ships which entered the port of Curaçao in the month of March reached the record figure of 203, but owing to the decreased oil transport from Maracaibo it declined during May to 180, and in June to 142, July brought again a small increase, and it is expected that August will show a higher figure."

Hieruit zou men moeten opmaken, dat onze haven de aandacht op zich heeft gevestigd en „op weg is", — wat men wel eens schertsende zeide — 'n wereldhaven te worden. In ieder geval is Curaçao op den goeden weg en het is te hopen, dat alles worde gedaan, om de gewekte belangstelling levendig te houden.

Wij hebben steeds met groote belangstelling het voortdurend toenemende scheepvaartverkeer geconstateerd en ons in verband hiermede wel eens afgevraagd of onze haven nu zóó ideaal is, dat geen verbeteringen noodig zijn, of zouden kunnen worden aangebracht om den toestand in het algemeen voor de scheepvaart aantrekkelijker te maken, hetgeen naar wij vermeenen de politiek van elke havenstad is. Laten wij ons hier maar even herinneren hoeveel stof er in Holland opgewaaid is naar aanleiding van het Belgisch Kanaalplan, waarbij naar men beweerde, Rotterdam benadeeld en Antwerpen bevoordeeld zou worden.

Om maar eens een voorbeeld te noemen:

Wanneer men in het Schottegat rondvaart, ziet men er middenin een stellage met een lamp erop, wat aangeeft dat zich daar een kleine ondiepte bevindt, gevaarlijk voor de scheepvaart.

Het is natuurlijk heel mooi, dat hierop van Gouvernementswege een lichtje geplaatst is. Doch zou het niet beter zijn, indien zulke beletselen geheel werden opgeruimd? Het maakt zeker een „kleingedoe-achtigen" indruk op iederen kapitein, welke hier voor het eerst komt en zijn eerste indruk is dadelijk al een ongunstige.

Men vergete niet het spreekwoord: *„Bergen ontmoeten elkander niet, doch menschen wel"* en dit is zeker met zeelieden het geval en het is merkwaardig hoe snel informaties over een of andere haven en gebeurtenissen aldaar aan de geheele zeevarende wereld bekend worden en hoe spoedig een haven op zoo'n manier zijn goeden naam kwijt kan raken.

Wij willen hier mee zeggen: „Demp den put, vóór het kalf verdronken is", of wel *„bagger dat bankje weg en neem maatregelen om ongevallen, zooals l. l. met het s. s.* „**Tekoa**" *gebeurd, zooveel mogelijk te voorkomen.*

Wanneer experts hierover eens in den arm werden genomen, zouden deze misschien nog wel enkele punten in de St. Annabaai kunnen aanwijzen, welke noodig verbreed zouden moeten worden. Misschien zouden ze ook wel adviseeren, dat er 's nachts licht langs de kaden moet branden en dat een herziening van de havenreglementen dringend noodig is, om over de Emmabrug maar niet eens meer te spreken.

Het is hier niet onze bedoeling te vitten, doch men begrijpe, dat in den tegenwoordigen tijd iemand die stil staat, achteruit gaat, m.a.w. de haven staat stil, want er worden geen noemenswaardige verbeteringen aangebracht. De scheepvaart echter gaat snel vooruit, met gevolg dat de havenfaciliteiten ten laatste *vèr* bij de behoeften van het scheepvaartbedrijf ten achter geraken, wat zeer zeker weer met zich mee zal brengen: vermindering der scheepvaart, instede van vermeerdering.

En door eerst later, — als mosterd na den maaltijd — met havenverbeteringen te komen, wint men niet terug wat verloren is gegaan: den goeden naam van den haven. Men zal dan de gevolgen van de te weinig getoonde activiteit hebben te dragen en te laat zou men tot de overtuiging komen, dat men den juisten tijd onbenut heeft laten passeeren.

Onze Begrooting voor 1926 bij den Minister.

Vervolg van
Memorie van Toelichting.

Artikel 116. *Buitengewone uitgaven voor onderhoud en herstelling van Landsgebouwen, straten en wegen, enz.* Evenals in de begrooting van het loopende jaar is, in verband met de eischen van het moderne verkeer, in het wetsontwerp gerekend op eene buitengewone uitgave voor herstelling van straten en wegen te *Willemstad* van f 30.000 en van wegen in de buitendistricten op *Curaçao* van f 15.000.

Op de voorloopige begrooting is het buitengewoon krediet voor de eerst bedoelde voorziening nog f 6000 hooger gesteld. De ondergeteekende heeft deze nadere verhooging niet overgenomen, doch bij artikel 142 („Voorwaardelijk krediet") de gelegenheid geopend om als de geldelijke toestand het toelaat, de onderhavige verbeteringswerken verder voort te zetten.

Onder dit artikel is mede begrepen een krediet van f 70.000 als tweede termijn der kosten voor de herstelling der Handelskade te *Willemstad*. Dit werk zal in 1926 worden voltooid.

Artikel 117. *Nieuwe werken, enz.* Het onder dit artikel opgenomen krediet van f 40.000 voor verbetering van de haven te *Willemstad* is meer in het bijzonder bestemd voor het verrichten van baggerwerk in de *St. Annabaai en in het Schottegat.*

Voor *Aruba* wordt op een bedrag van f 10.000 gerekend ten behoeve van baggerwerken en verbetering van den aanlegsteiger in de *Paardenbaai* en van f 1500 voor enkele kleine openbare werken; voorts voor *Bonaire* op een bedrag van f 3900 voor maatregelen in het belang van de drinkwatervoorziening.

Verder bevat de voorloopige begrooting een krediet van f 40.000, ten einde, wanneer de gelegenheid daartoe zich zou voordoen, den eigendom te kunnen verkrijgen van particuliere terreinen ten behoeve van straatverbreeding te *Willemstad*. Ten aanzien van de overbrenging van dezen post naar artikel 142 („Voorwaardelijk krediet") van het wetsontwerp moge worden verwezen naar het meegedeelde in den aanhef van § 1 van deze Memorie.

Artikel 124 *e. v. Haven- en loodswezen.* De gestadige sterke toeneming van het havenverkeer te *Willemstad*, alsook de te verwachten grootscheepvaartbeweging van *Aruba*, verband houdende met de vestiging aldaar van een Amerikaansche petroleumraffinaderij met opslagplaats, maken het noodzakelijk het Departement van Openbare Werken, waaronder tot dusver het haven- en loodswezen ressorteerde, van het beheer van dien tak van dienst te ontlasten, te meer, waar dat departement nu reeds met moeite het hoofd kan bieden aan de eischen, die de eigenlijke werkzaamheden in de naaste toekomst, ten gevolge van uit te voeren belangrijke werken (havenverbeterings- en watervoorzieningswerken, telefoonaanleg), nog zullen toenemen.

De zorg voor de haven van *Willemstad*, voor het doen van peilingen daarin en daarvóór, ten einde te allen tijde wijzigingen in diepte te kunnen vaststellen, voor de baggerwerken en kaden, de betonning en bevuring van havens, baaien en kusten, benevens het seinwezen en waarschijnlijk ook den weerwaarnemingsdienst wenscht de Gouverneur daarom op te dragen aan een afzonderlijken tak van dienst, aan het hoofd waarvan een oud-zeeofficier zou kunnen worden geplaatst.

Voor de bezoldiging van dezen titularis is een bedrag van f 7200 op de begrooting gebracht.

Op grond van de toeneming van het scheepvaartverkeer te *Willemstad* en van *Aruba* is vermeerdering van het loods-personeel met twee loodsen en een loodsboot-motorist noodzakelijk, hetgeen een hoogere uitgave van rond f 7000 vordert.

Duurtebijslag aan Landsdienaren. Uit overweging, dat, ten gevolge van het ruimer vloeien der middelen in het loopend jaar, de gelegenheid is ontstaan om, met het oog op den nog steeds hoog gebleven levensstandaard aan de Landsdienaren met een inkomen van minder dan f 6000 eene bijzondere tegemoetkoming te verstrekken, heeft de Landvoogd bij zijne in *Publicatieblad* 1925 n°. 15 opgenomen beschikking van 16 April 1925, n°. 299, aan deze Landsdienaren van 1 Mei 1925 af, *tot wederopzeggens* toe, boven hun jaarloon een duurtebijslag toegekend.

Voor eene eventueele voortzetting van deze uitkeering is op de voorloopige begrooting een krediet van f 135.000 uitgetrokken (art. 139).

Tegen zoodanigen maatregel bestaat bij den ondergeteekende geen bezwaar, nochtans onder het nadrukkelijk voorbehoud, dat de bijslag, evenals die voor het loopende jaar, slechts zal mogen worden uitgekeerd, wanneer en in zoover de stand der geldmiddelen zulks zal toelaten. In verband hiermede is de post in het wetsontwerp opgenomen onder artikel 142 („Voorwaardelijk krediet").

Artikel 142. *Voorwaardelijk krediet.* De voorzieningen voor eens, die onder de in de omschrijving van den post aangeduide omstandigheden kunnen worden tot stand gebracht omvatten:

a. Bouw van eene school te *West Soto* op *Curaçao* (zie hiervóór bij artikel 65, in fine);

b. Aanleg van nieuwe wegen te *Willemstad* (zie hiervóór, onder § 5);

c. Uitgaven voor straatverbetering te *Willemstad* (verhooging van het krediet bij artikel 116 (zie hiervóór bij dat artikel);

d. Uitgaven in verband met de verbreeding van straten te *Willemstad* (zie hiervóór bij artikel 117);

e. Duurtebijslagen aan Landsdienaren (zie hiervóór).

De kunst van adverteeren.

De heer W. K. LATVALA te Helsingfors, die jarenlang in de Ver. Staten als advertentie-specialist werkzaam was en thans de advertentiecampagnes van de groote Finsche export-industrieën leidt, schrijft aan *Handelsberichten*:

„Bij het aanbieden van goederen of diensten — waar ten slotte alle commercieele advertenties op neerkomen — is het voornaamste wat de annonce moet uitwerken, den lezer tot handelen te brengen en wel tot de gewenschte handeling.

Voordat hij tot handelen komt, moet de lezer echter besluiten tot handelen.

Hoe kan de lezer nu tot een besluit gebracht worden?

Alvorens over te gaan tot de beantwoording van deze vraag wensch ik er op te wijzen, dat vele adverteerders weinig of geen moeite doen om hun advertenties zóó in te kleeden, dat zij de aandacht trekken, de belangstelling gaande maken, verlangen, overtuiging en vertrouwen wekken en reactie uitlokken. Neem welke courant ook en men ziet er een groot aantal advertenties in, waarvan men alleen kan zeggen, dat ze een bepaalde, door den adverteerder betaalde ruimte beslaan. Andere trekken onze aandacht (hetzij in gunstigen of ongunstigen zin), enkele maken onze beangstelling gaande, maar verder dan dat schijnen maar heel weinig adverteerders het te kunnen brengen.

Een aardig uitziende advertentie, die geen begeerte in ons wekt, noch ons tot handelen brengt, zou ik willen vergelijken bij een kindergeweertje, rijkelijk met goud en ivoor versierd. Het lijkt op een echt geweer, misschien is het zelfs duurder, maar men kan er geen wild mee néérleggen — en wat dat betreft is een afnemer met geducht wild gelijk te stellen. De meeste advertenties in de bladen, ik herhaal het, zijn niet doeltreffend, omdat de stellers bij het versieren van de kolf van het geweer geen acht hebben geslagen op den loop. Deze advertenties missen de scherpe snede, die een scheermes doet zijn.

Men kan zeggen dat het groote publiek tot een besluit tot koopen komt óf bewust in logischen gedachtengang óf onbewust door sterk op de verbeelding werkende advertenties, of door beide.

De meeste menschen hebben, om tot een besluit te komen een aansporing noodig. In de meeste gevallen komen zij onbewust tot dit besluit door het zien van een reeks goed ontworpen advertenties, welke hen geleidelijk de verschillende phase doet doorloopen. Vraagt ge een kooper van deze categorie, waarom hij aldus handelt, dan kan hij daarvoor geen reden opgeven. Hij verbeeldt zich alleen maar, dat het gewenschte artikel het beste in zijn soort is.

Zij die door kennismaking van logisch overtuigende advertenties tot een besluit komen, zijn doorgaans de lastige klanten. Zij weten precies, wat ze willen. Zij hebben doorgaans scherp omlijnde eischen en komen meestal niet tot een besluit vóór zij de overtuiging hebben dat het artikel hun werkelijk in alle opzichten zal voldoen en dat de aankoop hun voordeel brengt.

Bij overtuigend adverteeren

speelt zich bij den lezer het volgende af:

1) De lezer gaat na, of de door den adverteerder aan zijn artikel toegeschreven kwaliteiten werkelijk aannemelijk zijn.

2) De lezer vraagt zich af, of hij het bewuste artikel inderdaad noodig heeft.

3) De lezer vergelijkt in gedachten de aangeprezen waar met andere merken van hetzelfde artikel, zoo hij die kent.

4) Op de drie voorgaande overwegingen grondt hij zijn beslissing, zijn keuze en in het gunstigste geval zijn besluit tot koopen.

Elke gunstige uitwerking steunt op vertrouwen. Hoe minder het artikel, dat men aanbiedt, gerekend kan worden noodig te zijn voor dagelijksch gebruik, des te meer is het van belang om vertrouwen te wekken door een goed opgezette advertentiecampagne. Dit is dan ook één van de redenen, waarom nieuwe artikelen meer tijd, geld en moeite — vooral moeite — vorderen dan artikelen van een soort, waarvan het publiek het nut al heeft leeren inzien.

De nieuwe Kamer-President.

In de liberale *Oprechte Haarl. Crt.* schrijft „POLITICUS" over den nieuwen president der Tweede Kamer, jhr. Mr. CH. RUYS DE BEERENBROUCK:

„Zooals verwacht werd, heeft de Tweede Kamer den oud-minister jhr. mr. Charles Ruys de Beerenbrouck als numero-een geplaatst op de voordracht voor haar presidium, zoodat H. M. de Koningin den heer Ruys, 17 September, benoemd heeft tot opvolger van mr. DION. KOOLEN onzen minister van Arbeid, Handel en Nijverheid, — als leider van het Lagerhuis.

Mr. RUYS heeft zeven achtereenvolgende jaren gestaan op „de commandobrug" van het staatschip. Hij is nog in de kracht der jaren — in de eerste helft der „vijf kruisjes" en verheugt zich in robuste gezondheid, stoere werkkracht.

Toch is het aanvaarden van het Tweede Kamer-presidium na zeven jaren van regeerings-leiding geen kleinigheid!.... Daarvoor is niet slechts noodig durf, moed, maar bovenal: offervaardigheid — nobele zin om zich te geven voor de gemeenschap. Mr. RUYS DE BEERENBROUCK behoort niet tot de menschen van kleine eerzucht. Als Kamerlid hield hij zich liefst op den achtergrond. Toen hij — in 1918 — gehoor gaf aan dr. Nolens' aandrang om zijn geliefde Maastricht, het ambt van Commissaris der Koningin in Limburg, prijs te geven voor het premierschap — was dat een zwaar offer voor hem. Noode verliet hij de Limburgsche streek om zich te wagen aan de inspanning van het ministersambt.

Mr. Ruys trad — nu zeven jaar geleden — als Kabinets-formateur, premier, op in een tijd, welke het uiterste vergde van de krachten, het beleid van een staatsman.

Eenige weken na zijne benoeming had het „Troelstra-avontuur" plaats. Veel te weinig zijn gewaardeerd de tact, de kracht, het beleid van de Regeering in die dagen.

De indruk, dien minister Ruys' optreden toen maakte was — óók bij de verst van hem staande politieke tegenstanders — uitmuntend.

Hij paste het oude, wijze *„suaviter in modo, fortiter in re"* — zacht in de wijze van doen, fiksch als 't er op aankomt — toe op de beste wijze.

Mr. Ruys is Limburger in „hart en nieren" — wat zeggen wil, dat hij houdt van een schertsend woord — van gemoedelijk-vriendelijk optreden. Hij is afkeerig van alle „statig vertoon."

Maar — en allen, die in de jongste jaren met hem in ambtelijke aanraking zijn gekomen, zullen dat grif toegeven — hij geeft geen kamp, wijkt geen schrede, wanneer hij, mr. Ruys, er van overtuigd is in zijn goed-recht te zijn.

Daarvan zou men aan het departement van Binnenlandsche Zaken zéér overtuigende staaltjes kunnen bijbrengen. Te ontkennen valt niet, dat er critiek is te oefenen op het Regeerings-beleid van dezen bewindsman in de latere jaren van zijn bestier. Toen viel op te merken iets apathisch, vermoeids, openbaarden zich teekenen van zekere ontmoediging.

Onbegrijpelijk, onverklaarbaar was dit niet. Het ministerschap, de leiding der zaken, zal voor dezen bekwamen en als mensch zoo hoog staanden man bittere teleurstellingen hebben gebracht.

Zijn diep-geworteld plichtsbesef overwon steeds. Dat Mr. RUYS DE BEERENBROUCK na de Vlootwet-crisis van October 1923 gehoor gaf aan den wensch der Kroon om het bewind te blijven voeren, zal blijven een der schoonste blijken van offervaardigheid, welke hij ten dienste van het algemeen belang heeft gegeven.

't Is natuurlijk zeer moeilijk iets te voorspellen ten opzichte van de vraag, of de nieuwe voorzitter er in slagen zal, zich duurzaam gezag te veroveren over het oer- en aartslastige paardje, genaamd Lagerhuis.

Een groot voordeel is, dat mr. Ruys de Kamer door-en-door kent.

En een tweede voordeel is, dat hij

de kunst verstaat om op moeilijke oogenblikken een oolijk, schertsend woord te vinden, dat olie werpt op de ziedende golven....

Daar staat tegenover het warme, lichtprikkelbare temperament van den Limburger, die afstammeling is van Spanjaarden. Een enkele maal heeft mr. Ruys in de Parlements-vergadering zijn zelfbedwang eenigermate verloren. Dan ontwaarde men, hoe 't gistte in dat warme bloed van den zuiderling.

Doorgaans wist hij zich met ijzeren kracht te betoomen.

Vaste hand, die den teugel geen seconde laat glippen èn tegelijk ijzeren zelfbedwang zijn onmisbaar voor het Kamerpresidium in dezen tijd.

Mr. Dion Koolen was in het begin van zijn presidiale loopbaan nu en dan dupe van prikkelbaarheid — hij zag in dat zijn gezag aldus in gevaar zou komen en wist zich op meesterlijke wijze te betoomen.

Zoodat hij zelfs op momenten van de hevigste spanning een oolijk-schertsend woord wist te vinden, dat de „atmosfeer" zuiverde. Mr. KOOLEN was een tweede GLEICHMAN, als president — en schooner hulde kan hem niet worden gebracht.

De Tweede Kamer had het geluk een aantal voortreffelijke praesides tot hare leiders te hebben. Ik herinner nu slechts aan O. van Nispen tot Sevenaer, Fock, Koolen.

Men verwacht dus van mr. Ruys de Beerenbrouck een schitterende praestatie.

En reeds dit maakt het hooge ambt zoo buitengewoon zwaar.

De Tweede Kamer krijgt in mr. Ruys een „speaker", op wiens loyale onpartijdigheid, onaantastbare eerlijkheid zij blindelings kan vertrouwen.

Ook dit is een factor van groote beteekenis bij het wikken en wegen van de vraag, of de nieuwe leider er in zal slagen zijn presidiaal gezag hoog te houden.

De Goulet „Ave Maria."

Goddank is er sedert gisteren morgen een einde gekomen aan de angstige spanning en ongerustheid omtrent het lot van de goulet *Ave Maria* en de menschen, die er nog aan boord waren.

Doch laten we eerst 'ns vermelden, wat er in het begin van deze week omtrent de *Ave Maria* bekend werd. Ll. Zondag 25 October s' middags ± ten 4 uur ontving de Heer HOEK, havenmeester en loods, een draadloos bericht van Aruba van den Heer L. KWARTSZ met verzoek, van den Colombiaanschen Consul alhier een telegrafische toestemming te verkrijgen fot uitklaring van de goulet *Gracia Maria* voor Colombia om de *Ave Maria* te gaan opsporen.

De Colombiaansche consul, de Heer JOZEF ELLIS, heeft onmiddelijk aan dat verzoek voldaan.

Maandagmorgen kwam hier bij het Agentschap van de K. W. I. M. een draadloos bericht binnen van het SS. *Alkmaar*, dat Zondagmiddag van Curaçao naar Colon vertrokken was. Dien Maandagmorgen had deze stoomboot op ±8 mijlen afstand een drie mastgaffelschoener ontmoet op 12' 33" N. Br. en 71' 26" W. L. Vermoedelijk is dat schip de *Ave Maria* geweest. Eigenaardig is wel, dat deze ontmoeting ongeveer terzelfder plaatse als 14 dagen vroeger met de *Stuyvesant* geschiedde.

Eergisteren, Donderdagavond, werden hier een tweetal radioberichten van Aruba ontvangen meldend, dat dien avond ten zes uur de *Gracia Maria* (dat is de goulet, die Zondagnamiddag op zoek naar de *Ave Maria* van daar was uitgezeild) was binnengeloopen met 137 passagiers aan boord, overgenomen van de *Ave Maria*; daaronder waren ook verschillende vrouwen en kinderen.

Aan boord van de *Ave Maria* zijn nog 15 passagiers achtergebleven.

De *Gracia Maria* ontmoette de *A. M.* bij *Punta Gallina*, een bij alle schippers van Aruba zeer berucht punt op de Noord-West kust van Goagira, waarlangs het voor groote gouletten wegens den sterken stroom dikwijl onmogelijk is tegen op te werken.

Daar ter plaatse is de A. M. achter gelaten.

Zooals men weet, zijn van de *A. M.* bij zijn tweede bezoek te Rio Hacha op Zaterdag 17 October ongeveer 100 personen aldaar aan wal gegaan.

Zoodoende weten wij nu, dat de *A. M.* met 237 + 15 passagiers den 22 September van Cuba vertrokken is.

Ook is er nu bekend geworden, dat een der passagiers HIPÓLITO RICHARDSON, die reeds ziek zijnde zich op Cuba inscheepte, aan boord van de A. M. overleed.

Wellicht werd toen juist bij de ontmoeting met de *Stuyvesant* zijn lijk overboord gezet.

Donderdag morgen is hier de Spaansche boot *Leon XIII* binnengekomen, die o. a. ook vier Engelschen aan boord had, die behoorden tot de 100 passagiers, van de *A. M.*, die te Rio Hacha aan wal gingen.

Zij zijn van Cartagena hier binnen gekomen. Op het parket zijn zij door den Procureur-Generaal in verhoor genomen, en hebben daar verklaard, dat de *A. M.* bij de ontmoeting met de *Stuyvesant* door zijn seinen wilde te kennen geven hulp noodig te hebben wegens gebrek aan levensmiddelen.

Met deze veel bewogen en besproken reis is voor de *Ave Maria* de kans voor goed verkeken om op den naam van *„Vliegende Hollander"* aanspraak te maken.

Open brief
aan Jan Paul.

Mr. Jan Paul.

Met genoegen, — pardon, deez' keer ietwat misnoegd, — heb ik Uw onder-de-streep-artikel in de *Amigoe* van 24 dezer gelezen. Wat zijt ge me daar aan 't uitpakken gegaan. Ge hadt toen bepaald de bokkepruik op. Daarom is het zoo injammer, dat ge juist dien dag hebt uitgekozen om iets over ons nieuwe-schouwburg-gedoe te schrijven.

Jan Paul, ge zegt dikwijls rake dingen, maar dezen keer sloegt ge op verschillende plaatsen de plank glad mis. Hoe zoo? Ik heb nergens kunnen vinden, dat de katholieken zijn uitgeschakeld uit de schouwburg-maatschappij, waar gij Uw vergelijking maakt tusschen 't laksch gedoe van de gefortuneerde Nieuwe Schouwburgbouwers en het enthusiasme van de katholieken. Dat er hier onder de niet-katholieken meerderen beter bedeeld zijn met het aardsche slijk, wil nog niet zeggen, dat verschillende katholieken niet begrepen zijn onder die schouwburg-bouwers. En dan, hoe is 't mogelijk, dat ge ons theater-bouwerij kunt vergelijken met het doel, wat gij nastreeft? Het is zeer logisch en natuurlijk, dat ge met hart en ziel werkt voor dat doel, en dat ge u zelf daar niet half, maar geheel en al aan geeft om Uw ideaal te bereiken. Hoe graag we ook aan den Pietermaai-weg den nieuwen Schouwburg zien verrijzen, en hoeveel we er ook voor over zouden hebben, ons ideaal, en dan nog wel ons heerlijk ideaal is dat zeker niet. Dat gelooft ge toch wel? Als ge bij den bouw van een of ander schooltje of kerkje dagen, weken, zelfs maanden achtereen er opzichter of wat ook zij, bij wilt spelen, de schoorsteen op Willebrord blijft toch rooken.

Als wij bij een eventueelen schouwburgbouw zulks niet geheel en al zouden doen, is 't niet omdat we ons daarvoor te hoog achten, maar om de eenvoudige reden, dat we onze handen ergens anders uit de mouw moeten steken, anders gaat het vuur onder onze schoorsteen thuis uit.

Hoe gij steeds zoo enorm veel tot stand kunt brengen? Wel. eerstens net als wij dat trachten te doen: collectes houden, bazaars organiseeren, loterijen spelen, en dan..... een zegeltje van vijftig cent: Aan Z. E. den Gouverneur van Curaçao, Geeft..... Hetwelk doende enz. Klaar is Kees!

Maar zóó ver hebben wij 't nog niet gebracht. Als ik U vertel, dat wij voor het houden van die bewuste loterij een tienduizend pop bij den koloniaal ontvanger moeten opdokken!

A propos, over loterij gesproken; hebt gij nooit gehoord, dat zoo'n loterij weleens op een totaal fiasco is uitgeloopen? Ik wel. Daarom is 't zoo gek niet te *hopen*, dat er een batig saldo zal blijven. Ik weet goeden raad. Als 't zóó ver is, neem dan een stuk of wat loten, breng ze aan den man onder Uw buitenmenschen, dan kunt ge er U later op verheugen, dat de Willebrorders ook het hunne er toe hebben bijgedragen tot den bouw van een Willemstad waardigen Schouwburg.

Dat het peil van hetgeen men gewoonlijk in het thans tot *Teatro Americano* herdoopt *Theater Naar* presteert, zoo laag staat, is overdreven. Tot voor eenige jaren was dat de eenige gelegenheid, die Curaçao op dit gebied bezat en zijn er, ondanks dien *naren* naam, verschillende uitvoeringen, vooral op het gebied van tooneelkunst, in gegeven, die er mochten zijn.

Daarom doet het zoo vreemd aan als voorbeeld van veredelende en opbouwende kunstprestatie een uitvoering van de St. Jozefsgezellen aan te halen.

't Was toch geen meenens van U, want 't zit 'm immers niet alleen in den inhoud van het stuk? Zonder maar het minste te willen afdingen op de acteurstalenten van de St. Jozefsgezellen, gij wilt het spel van dilettanten toch niet vergelijken met dat van beroepsmenschen?

Ik weet niet of gij bedoeld hebt met Uw stuk de menschen meer fut en pep te willen inspuiten, maar één ding wil ik U verzekeren, dat, ondanks het feit, dat de Curaçaoënaar nu eenmaal niet één, maar verschillende broertjes dood heeft aan 't bijwonen van vergaderingen, de nieuwe schouwburg er komt *vóór* Uw tunnel, eerder nog dan ge wel denkt. En dan kunt ge er op aan, dat ge een uitnoodiging krijgt voor de uitvoering bij de inwijding. En dan hoop ik, dat we een gunstiger stuk van U zullen krijgen in de *Amigoe* dan dat van de vorige week Want waarlijk, Jan Paul, gij waart wel wat hard in Uw oordeel.

Gij ziet, ik houd er ook niet van mijn meening onder stoelen en banken te steken.

Sans rancune.

R. B.

Willemstad, 29 October 1925.

Berichten uit de Kolonie.

De West-Indische Gids.

Inhoud van No. 6 — October 1925.

Een belangrijk nummer voor Curaçao, [illegible] tot drie artikelen in voorkomen over onze kolonie, wat nog weinig of niet is voorgekomen.

— De Curaçaosche begrooting voor 1925, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN, waarin belangrijke kwesties in verband met deze begrooting besproken worden.

— Het Suriname-vraagstuk door W. ARNTZ.

— *Lago Oil Transport Company Ltd.* op Aruba door J. F. QUAST (met 8 afb.) Schrijver van dit interessant artikel is de Gezaghebber van Aruba. Verschillende niet of minder bekende bijzonderheden over *The Lago* worden hier gepubliceerd.

— Schetsjes uit Albanië, door HERALD SCHÜTZ.

— De aanval op Curaçao in 1673, door FRED. OUDSCHANS DENTZ. Dit is een onbekend oud pamflet, berustend in de koloniale boekerij te Paramaribo dat een paar *onbekende bijzonderheden* over dezen aanval der Franschen op ons eiland aan het licht brengt, waarop de schrijver niet genoeg de aandacht vestigt. Misschien komen we daarop later wel eens terug.

— Suriname in beeld door JOH. F. SNELLEMAN.

Diefstal van waschgoed.

Een 17 tal waschvrouwen, wonend in de buurt van *Charó*, hebben al hun waschgoed, dat ze op het Rif bij de Piscadera-baai te bleeken gelegd hadden, in den nacht van Donderdag der vorige week verloren. Dieven hebben het eenvoudig meegenomen. De politie heeft in alle huizen van *Charó* een huiszoeking gedaan, maar niets gevonden.

Verschillende families in de stad zijn daarmede leelijk gedupeerd.

Een nieuwe dokter.

De vorige week is hier uit Suriname aangekomen een nieuwe gouvernementsgeneeskundige DR. R. M. ROBLES, die belast is met de behandeling der gouvernements-patienten in het St. Elizabeth's Gasthuis.

Ontvangen.

Een mooie wandkalender voor het jaar 1926, reclame van de *F. S. Car Company, Boston U. S. A.*, waarvan de Heer D. CARDOZE alhier agent is.

Jan Dorét.

Zooals we in ons vorig nummer aankondigden, heeft Zondagnamiddag ten half 5 de inwijding plaats gehad van het nieuwe school- en kerkgebouw op *Jan Dorét*.

Een overtalrijke menigte, van *Jan Dorét* en omliggende streken en de stad saamgestroomd, woonde deze plechtigheid bij. Het terrein was met eerebogen en slingers versierd.

Het nieuwe gebouw maakt een degelijken en voortreffelijken indruk. Vooreerst zal het gebouw nog dienst doen zoowel als school- als kerk. Immers de helft er van is in drie schoollokalen afgedeeld, omdat de school in Januari met drie klassen zal begonnen worden, waarna er elk jaar een klas aan toegevoegd wordt.

De andere helft van het gebouw zoo groot, dat ook deze ruimte nog in drie schoollokalen kan ingedeeld worden, doet nu als kerk dienst.

Zoodat men er nu al op rekenen kan, dat binnen drie jaar hier ook nog een nieuw afzonderlijk kerkgebouw zal moeten opgericht worden.

Vooraf gegaan door een lange stoet van bruidjes werd Z. D. H. MGR. M. G. VUYLSTEKE en assistenten, de Z.E. Paters L. VAN HEGELSOM en V. JANSSENS, resp. pastoors van Santa Maria Barber, het gebouw binnengeleid, waarna onder het zingen van de Litanie van Alle Heiligen en de voorgeschreven liturgische gebeden de inzegening van het gebouw zoowel buiten als binnen plaats vond.

Na afloop daarvan besteeg Mgr. het altaar en hield vandaar een toespraak allereerst tot Gouverneur BRANTJES, die met gade en dochter aanwezig was, om Z.Exc. te bedanken voor diens steun en medewerking voor de totstandkoming der school, die voor het onderwijs en beschaving van deze meer verwijderde streek van zoo groot belang is.

Daarna zich tot de vergaderde menigte richtend bracht Mgr. een woord van dank aan Pastoor H. OKHUYZEN, thans in Holland, die door zijn onvermoeid geldinzamelen in het Moederland zoozeer geijverd had, dat in dit meer afgelegen deel van de parochie van Santa Maria een afzonderlijke school en kerk kon tot stand komen. Ook den Heer J. JOUBERT, den schenker van de grond van *Jan Dorét*, die wegens ziekte niet aanwezig kon zijn, bracht Mgr. zijn dank en erkentelijkheid. Voor de geloovigen zette Z.D.H. de beteekenis dezer school en kerk uiteen. Terwijl in andere naburige landen de afstand van school en kerk soms drie uur en méér bedraagt, is Mgr.'s streven er voortdurend op uit geweest, om overal de menschen in de gelegenheid te stellen kerk en school meer nabij te hebben, zoodat tegenwoordig op Curaçao bijna nergens meer die afstand meer dan drie kwart uur gaans bedraagt. Een bekend schrijver heeft eens gezegd, dat er drie kenteekenen zijn voor ware beschaving. Een kerk, school en kerkhof. Een *kerk*, ter vervulling van onze plichten tegenover God. Een *school*, om kennis en beschaving op te doen. Een *kerkhof*, waardoor de eerbied van den mensch blijkt voor zijn overledenen, voor het doode lichaam, dat eens de tempel was van den H. Geest. Dat alles is hier op Curaçao voor de katholieken aanwezig en wordt door hen gewaardeerd en in eere gehouden. En nu is het een feit, dat met de opvoeding van het kind zoo vroeg mogelijk moet begonnen worden, anders wordt het een mislukking. Een zeker schrijver heeft eens beweerd, dat men met de opvoeding van een kind reeds moet beginnen 20 jaar vóór zijn geboorte, door namelijk eerst de vader en moeder van dat kind op te voeden en beschaving bij te brengen. Vandaar deze school op deze plaats, opdat geen enkel kind van onderwijs behoeft verstoken te blijven. Mgr. hoopt ten slotte dat binnen niet al te langen tijd hier ook met den bouw van een definitieve kerk kan begonnen worden.

Onder de aanwezigen behoorden ook de nieuwe Inspecteur van het onderwijs in de kolonie MR. VAN DER BIESEN en frater RADULFUS, bisschoppelijk inspecteur van het bijzonder onderwijs en tal van Paters.

Pastoor v. Hegelsom met den baas timmerman en metselaar hebben eer van hun werk, dat in al zijn eenvoud door iedereen bewonderd werd om de solide, degelijke afwerking.

Plan-Molengraaff.

Zooals we reeds in ons vorig nummer mededeelden, heeft de Gouverneur het *plan-Molengraaff* voor de watervoorziening van de haven en de stad bij suppletoire begrooting bij den Raad ingediend. Het stuk gaat vergezeld van de volgende:

Memorie van Toelichting.

Door den Raad is bij de behandeling van het ontwerp der Curaçaosche begrooting voor 1926 gevraagd om hem in de gelegenheid te stellen het vraagstuk der watervoorziening van Willemstad en haven nader onder de oogen te zien, alvorens zijn stem aan het voorstel te geven.

De ondergeteekende meent, dat thans door hem een voorstel kan worden gedaan om het votum van den Raad te vernemen op het al of niet tot stand brengen van de werken voor de zoo noodige watervoorziening van de stad en de haven.

Daar de tot stand te brengen werken het rendabel kapitaalbezit van Curaçao zullen vergrooten, is geen bezwaar voor deze werken kasvoorschotten op te nemen en eventueel een leening aan te gaan, die na het in exploitatie brengen van de werken, die alleszins rendabel zullen wezen, zal worden afbetaald.

De wet, die eventueel mocht vereischt worden tot het aangaan eener geldleening ten behoeve van Curaçao, zal in Nederland door den Minister van Koloniën worden ontworpen.

Bij de onderhandelingen die de kredietaanvrage moesten voorafgaan, heeft de mijningenieur Molengraaff een firma bereid gevonden voor de betonwerken (waarvan teekeningen gedeponeerd zijn ter griffie van Uwen Raad) een inschrijving te doen. Deze inschrijving zou evenwel beoordeeld worden door de gegadigde firma in verband met werken, die dezelfde firma voor de K. W. I. M. hier zou hebben uit te voeren, daar de omvang van de werken voor de watervoorziening een inschrijving daarvoor niet aantrekkelijk genoeg deed zijn.

Ten einde in staat te worden gesteld de inschrijving der gegadigde firma al of niet aan te nemen, zou ondergeteekende voor eene zeer spoedige behandeling van dit ontwerp door Uwen Raad, hem reeds bij voorbaat dank willen betuigen.

Gewichtige ontdekking.

Een bericht in een buitenlandsch blad meldt, dat de Berlijnsche chemicus Dr. BERGIUS er in geslaagd is een halve ton geraffineerde petroleum te produceeren uit een ton steenkolen en dat dit procedé in 12 minuten tijds verliep.

Als het waar is en deze vinding op groote schaal kan toegepast worden, zal het een geweldige omwenteling in de industrie te weeg brengen.

Sigaren van Sto Domingo.

De Heer L. CAMARENA alhier, agent en importeur van de sigaretten van de *Compañia Anónima Tabacalera* van Santo Domingo zond ons een proeve van de sigaren *Especiales*, een superfijn sigarenmerk, fabrikaat van bovengenoemde *Compañia*.

Het is een kloeke geurige sigaar in moderne verpakking die wij gerust kunnen recommandeeren.

Administración del „Amigoe di Curaçao".

Presente.

MUY SR. MIO:

Como mi mayor deseo y empeño es hacer conocer cada día mas la calidad del Tabaco que produce Santo Domingo, República Dominicana (mi patria), y especialmente los procedimientos modernos, cientificos e higiénicos que emplea la „Compañia Anónima Tabacalera" en la elaboración de sus productos, y teniendo en cuenta la buena acojida que han tenido en ésta, entre todas las personas de buen gusto, conocedores i peritos en la materia, no he vacilado ni un solo momento en enviarle adjunto, algunos Tabacos „Especiales" en su cajita para su uso y para que los fume en nombre de la Compañia Anónima Tabacalera, con súplica si lo juzga Ud conveniente, de darme su opinion, tanto de su calidad como de su presentacion.

Con sentimiento de alta consideracion queda de Ud.

Afectísimo amigo y S. Servidor

L. CAMARENA.

Regen.

Op verschillende dagen viel er deze week des nachts of 's morgens eenige kleine regenbuitjes. De lucht wordt wel losser, doch het valt met heele kleine beetjes.

„Regentijd" kunnen we het nog niet noemen.

Nieuwe Omnibusdienst.

De ondernemende Heer MANRIQUE CAPRILES heeft een nieuwen autobus uit Amerika laten uitkomen, die heden morgen in dienst is gesteld, en zooals wij reeds de vorige week mededeelden, meer speciaal het vroegere traject van de opgedoekte tram zal bewerken.

Gisteren middag tusschen 4 en 6 uur maakte deze autobus zijn eerste proefritten en kon ieder zich overtuigen van de nette geriefelijke reisgelegenheid.

Velen zullen deze autobus veel te mooi vinden voor Curaçao. Het is inderdaad een echte luxewagen. Het kon zeker veel eenvoudiger. Des te meer zal het voor een ieder een attractie zijn een rit mee te maken. Geen harde houten banken, maar 20 gemakkelijke stoelen met leer bekleed bieden een geriefelijke zitplaats met vrij uitzicht langs alle kanten. Een electrisch drukknopje bij elke zitplaats maakt het gemakkelijk den chauffeur te waarschuwen, dat men wil uitstappen. Het is een z.n. *eenmanswagen*, d. w. z. er is geen aparte conducteur die 't geld ophaalt.

Bij het instijgen werpt men het afgepast geld in de bus, en de chauffeur ziet precies wat er invalt. Bedrog wordt onmiddellijk geconstateerd.

De wagen rijdt heerlijk zacht, zoodat het werkelijk een genot is een ritje mee te maken. Deze autodienst belooft een groot succès, wat wij den Heer M. CAPRILES van harte toewenschen.

Het is een mooie aanwinst, waarmede de bewoners van Punda, Pietermaai en Scharloo ten zeerste gebaat zijn. Over verdere bijzonderheden verwijzen wij naar de advertentie op de laatste bladzijde van dit nummer.

„Miniaturas".

Aldus de titel van een nieuw Maandschrift, dat gisteren voor het eerst verscheen, waarvan de Heer ROBERTO DE POOL de redacteur is en dat gedrukt wordt op de nieuwe drukkerij *Empresa Moderna* van de POOL & Co. alhier. Zooals de titel reeds aangeeft, is het in het Spaansch geschreven. Het is zeer mooi geïllustreerd met lokale kiekjes o. a. van de C. S. C.

Advertenties nemen er een ruime plaats in. De vóór pagina vertoont een gezicht op den Fortmuur en de protestantsche kerk in driekleuren-druk.

Her eerste nummer van 36 bladz. is een mooi begin. Wij wenschen den redacteur en uitgever er veel succès mee en een langdurig bestaan.

Officieele Berichten.

Aan den commies ter Gouvernements-Secretarie Ph. F. Gorsira, met verlof in Nederland, is op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's lands dienst verleend, met toekenning van pensioen.

Aan Mej. A. A. Ecker, klerk ter Gouvernements-Secretarie, is tot herstel van gezondheid drie weken verlof verleend.

Aan Mevr. E. A. Vooren-van Romondt, onderwijzeres 2de klasse aan de Wilhelminaschool alhier, is wegens langdurigen dienst twee maanden verlof verleend.

Aan den onderwijzer 3de klasse op Aruba J. H. Beaujon is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

De heer R. M. Robles is tijdelijk benoemd tot gouvernements-geneeskundige in Curaçao.

Televisie

De Eerw. Pater MOREAUX, kath. priester en directeur van het Observatorium van Bordeaux, heeft aan een vertegenwoordiger van de Parijze Pers verklaard, dat het vraagstuk der televisie (het zien op grooten afstand) binnen twee jaren door iedereen zal kunnen worden toegepast.

Maar de wetenschap heeft wel méér iets beloofd, wat zij niet heeft ingelost. Doch van den anderen kant komt de wetenschap telkens weer met nieuwe verrassingen en uitvindingen, zoodat misschien ook de televisie niet tot de onmogelijkheden behoort.

Twee jaar wachtens hebben we er wel voor over.

Wat Ford verdiende.

De cijfers der inkomstenbelasting over het afgeloopen jaar in de Vereenigde Staten van Amerika, die den 1sten September werden bekend gemaakt, toonen aan dat de *Ford-Company* voor de inkomsten belasting betaalde ruim 16 millioen, hetgeen beteekent een winst van bijna 115 millioen dollars.

en ongebreidelde automobiel-verkeer slachtoffers en beschikt men niet over voldoende middelen om roekelooze en brooddronken motorfietsers en autobestuurders een weinig binnen de perken te houden. Maar nu hebben de vroede vaderen in Indianapolis er iets op gevonden.

Er is bevolen, dat de motorfietsers en chauffeurs, die iemand doodrijden. voortaan gedwongen zullen zijn om in het lijkenhuisje een vol uur in eenzaamheid door te brengen met het lijk van hun slachtoffer.

Daarmee is natuurlijk die doode niet gebaat; maar de wijze mannen te Indianapolis verwachten, dat de schuldigen dan zóó onder den indruk zullen komen van de beteekenis van het onheil, door hen aangericht, dat zij het verdere van hun leven op behoorlijke manier zullen rijden.

Een eigenaardige correspondentie.

Een neef zendt aan zijn oom den volgenden brief:

„Ik heb dringend f 100 noodig. ik stuur deze brief door middel van een looper, die op antwoord wachten zal. Als U zag, hoe ik mij schaamde, dan zou U zeker medelijden met mij hebben.

P. S. Van de schande overtuigd, ben ik den looper nagesneld, om hem den brief weer te ontnemen, maar ik kon hem niet meer inhalen. De hemel geve, dat deze brief niet in uw handen terecht komt".

— — — — — — — — —

Het antwoord van den oom luidt als volgt:

„Mijn lieve Frits.

Je kunt gerust zijn en je behoeft je niet langer te schamen.

De hemel heeft jouw wensch vervult: De looper heeft den brief verloren!"

Pelgrims te Lourdes.

Den 8 September waren er 27 treinen noodig om de pelgrims, die te Lourdes waren, te vervoeren. Er waren dien dag 60.000 pelgrims te Lourdes.

ALLERLEI.

Onder . . . Broeders!

HERRIOT, die bang is in het vergeetboek te geraken, heeft bewerkt dat bij de verkiezingen van het dagelijksch bestuur de ondervoorzitter van den provincialen raad van het Rhône-departement, niet werd herkozen. Daarmee is een zeer pikante historie aan den dag gekomen.

De ondervoozitter VERMARE (Kamerlid) had bij de verkiezingen aan alle pastoors van zijn district een ongeteekend schrijven gericht om hun te melden, dat zijn tegencandidaat de socialist JORDERY een vrijmetselaar was, die door de loges werd gesteund. „Kent dus uw plicht en stemt Vermare", heette het.

HERRIOT is daar achter gekomen en heeft ontdekt dat dit schrijven van Vermare kwam. Het vermakelijke van de geschiedenis is, dat de arme socialist geen vrijmetselaar was, dus wel een witte raaf in Frankrijk en dat Vermare daarentegen broeder-vrijmetselaar is.

Herriot, die voor alles de socialisten te vriend wil houden, heeft daarop den broeder in den ban gedaan.

Zwijgen is goud.

Een rechter had een zekere voorliefde om in rechtszaal een groote redevoering re houden.

Een getuige werd gehoord,

„Antwoodt mij maar ja of neen!" begon de president: „de rechtbank bekommert zich niet om het geen wat gij gelooft, zij behandelt alleen de feiten. Ook ik geloofde hedenmorgen mijn horloge in mijn vestjeszak gestoken te hebben, maar, in werkelijkheid heb ik het op mijn nachtkastje laten liggen. Wij moeten feiten en geen meeningen hooren".

De getuige bleef stom als een visch.

Het proces was spoedig geëindigd en tevreden ging de rechter naar huis.

„Gij schijnt wel erg in verlegenheid geweest te zijn". aldus ontving zijn vrouw hem. „Hoe komt het. dat gij uw horloge vergeten hadt? Niet minder dan 4 menschen zijn nu al hier geweest om het op te halen".

Een vreeselijke gedachte komt op in de brein van den redenaar.

„Ge hebt het toch niet meegegeven ?"

„Maar natuurlijk. den eerste die kwam, hij zeide nog uitdrukkelijk, dat het horloge op uw nachtkastje was blijven liggen".

Bij de volgende zitting was de president niet zoo spraakzaam meer als anders.

Merkwaardige straf voor roekelooze rijders.

Uit Indianapolis komt een typisch bericht. Ook daar eischt het ruwe

BUITENLAND.

Actrice kloosterzuster.

Een jaar of tien geleden werd de tooneelwereld opgeschrikt door het feit, dat de zeer begaafde Fransche actrice EVE LAVALLIÈRE zich terugtrok uit het tooneel-leven en kloosterzuster werd. Zij trad in de orde der Carmelitessen en woonde sedert in een klooster in de Vogezen. Thans lezen we dat ze hoogst ernstig ziek is, zoodat voor haar leven wordt gevreesd.

Roodhuiden.

De lezers van Roodhuizen-verhalen zullen met genoegen vernemen, dat het ras nog lang niet uitgestorven is. Volgens Amerikaansche statistische gegevens blijft het aantal echte Roodhuiden constant, terwijl het aantal halfbloeden met duizend per jaar toeneemt. Er leven nog 43000 Roodhuiden op eigen farms, terwijl hun vermogen minstens 35 millioen dollar vertegenwoordigt. En de Roodhuidenkinderen blijken leergierig te zijn. Van de 80.000 kinderen zijn er 65.000 op school!

Wembley.

De tentoonstelling te Wembley wordt op 31 October gesloten. Er wordt berekend, dat het verlies ongeveer 36 millioen gulden zal bedragen. Het Rijk draagt in dit verlies 12 millioen gulden.

St. Jeanne en de Protestantsche Kerk

Onlangs is in de Protestantsche kathedraal te Wincester een beeld geplaatst van Jeanne d'Arc. De gebeurtenis heeft niet de minste aanleiding gegeven tot onrust of verontwaardiging onder de Protestanten, en een predikant spreekt er in de *Times* zijn blijdschap over uit, dat aldus Sheakspeare's woorden zijn vervuld (Henri VI): *„wij zullen uw beeltenis plaatsen op een heilige plaats"*. Intusschen was reeds eerder, nl. in de kerk van de H. Jeanne d'Arc te Londen (Kelron Road, Highbury) een beeltenis van de heilige geplaatst, nl. in 1920.

Wie er naar Marokko moeten.

Naar de Parijsche correspondent van de *Times* meldt, is bij besluit van den minister van oorlog bepaald dat de milicìens, die naar Marokko moeten vertrekken, door het lot zullen worden aangewezen.

Vrijwilligers gaan natuurlijk vóór; maar overigens zal één letter uit het alfabet worden gekozen, en wiens naam met die letter begint, gaat. De rest volgt naar gelang van zijn letter in het alfabet. Gehuwden, weezen en wiens vader of twee broeders gedood zijn in den oorlog, zijn vrijgesteld.

Tabak uit Ierland.

Dezer dagen zijn vijftien ton tabak verscheept van Dublin naar Londen. Het was de eerste verscheping van tabak sedert honderd jaar. Vroeger gebruikte men in de Engelsche fabrieken zoo goed als uitsluitend Iersche tabak. Gedurende den oorlog met Amerika in 1812 tot 1813, had Ierland zelfs het monopolie. Na den vrede van 1815 echter werd deze industrie door de Engelsche regeering onderdrukt en de planters trokken naar de Vereenige Staten.

Amerikaansche beschaving.

Te New-Albany, in de staat Mississippi is den 22n. Sept. een neger door boeren gelyncht. Het slachtoffer was in betrekking op een houthakkers-kamp en had een blank meisje uit de buurt aangerand, doch daags te voren toen gerechtsdienaren trachtten hem naar een veiliger gevangenis over te brengen, werd hij door de woedende boeren aan hun handen ontrukt. Hij werd naar de plaats gebracht, waar het misdrijf plaat had gehad, men bond hem op een brandstapel, overgoot zijn kleeren met petroleum en stak toen den mutserd in brand. Een ander lynch-slachtoffer was een neger, die verpleegde was in een krankzinnigengesticht te Melledgeville, in Georgië, die een verpleegster van het gesticht had doodgeslagen. Hij werd door het grauw uit het gesticht gehaald, in een bosch aan een boom vastgebonden en met knuppels doodgeranseld.